

ANNEX HOMEOPATIA: MEDICINA O PLACEBO?

Miranda

ÍNDEX

ANNEX A: QUADRE DELS PRINCIPALS TIPUS CONSTITUCIONALS	3
ANNEX B: DR. BENVENISTE	5
ANNEX C: ENTREVISTA A UN VETERINARI.....	8
ANNEX D: ENQUESTES A LES FARMÀCIES DE BANYOLES.....	10
ANNEX E: ENQUESTA A LA POBLACIÓ DEL PLA DE L'ESTANY I COMPARATIVA DE LA MATEIXA AMB LA POBLACIÓ DE YORK, ANGLATERRA	11
Recull complert de dades de l'enquesta. (Tal i com les vaig rebre, sense corregir els errors ortogràfics fets pels participants).....	14
ANNEX F: INFORMACIÓ EXTRA DE L'HOMEOPATIA	29

ANNEX A: QUADRE DELS PRINCIPALS TIPUS CONSTITUCIONALS

(inserir quadre DIN-A3): VEGEU EXCEL

(inserir quadre DIN-A3) VEGEU EXCEL

ANNEX B: DR. BENVENISTE

Al 1988, Benveniste va estar al centre d'una gran controvèrsia internacional, quan va publicar un article en la prestigiosa revista científica *Nature*, en el que exposava una sèrie d'experiments sobre la degranulació de basòfils disparada per anticossos IgE (del grup de la immunoglobulina E) molt diluïts. Aquestes troballes semblaven recolzar el concepte de l'homeopatia.

Els biòlegs estaven desconcertats per els resultats de Benveniste perquè a les altes dilucions del doctor no quedava ninguna molècula dels anticossos originals.

Benveniste va concloure que la configuració de les molècules a l'aigua era activa biològicament. Als anys 90 Benveniste també va afirmar que aquesta "memòria" podia ser digitalitzada, transmesa i reintroduïda en altres mostres d'aigua, de forma que contindria les mateixes qualitats que la primera mostra.

Com a condició prèvia a la seva publicació, la revista *Nature* va demanar que els resultats es repliquessin per laboratoris independents. El controvertit article finalment el van firmar conjuntament cinc laboratoris, dos d'ells situats a Canadà, la resta a Itàlia, Israel i França. Després de la publicació de l'article es va fer un seguiment de la investigació per un grup que incloïa a John Maddox, físic i director de la revista *Nature*, James Randi, il·lusionista i escèptic, i Walter Stewart, expert en frauds que recentment havia sospitat sobre el treball del premi Nobel David Baltimore.

Una setmana després de la publicació de l'article, *Nature* va enviar un equip dels tres investigadors al laboratori de Benveniste per intentar replicar els seus resultats sota condicions controlades.

L'equip es va concentrar en els registres del laboratori i van examinar set intents per replicar l'estudi de Benveniste. Els tres primers intents van sortir favorables. Tot hi això, l'equip de *Nature* no estava satisfet amb el

rigor de la metodologia. L'equip va notar que el fet de que Benveniste sabés quines eren les mostres homeopàtiques i quines les de control (aquelles que només eren aigua), podia influir en els resultats de l'experiment. D'aquesta forma, l'equip va agafar mostres homeopàtiques, així com les de control i les va canviar de lloc per després designar-les amb un codi que només coneixien ells. El codi va ser col·locat en un sobre i després enganxat al sostre del laboratori a la vista de tots.

D'aquesta forma només l'equip avaluador sabia quines eren les mostres de control i quines les homeopàtiques. El quart intent va ser de nou favorable, tot hi que Maddox i el seu equip el van rebutjar a priori, els tres intents restants van ser desfavorables. Davant la negativa de Benveniste a retractar-se, l'equip va publicar en l'exemplar de *Nature* del juliol de 1988 les següents crítiques a l'estudi original de Benveniste:

1. Els experiments de Benveniste estaven “mal controlats estadísticament” i el laboratori no estava familiaritzat amb el concepte d'error de mostreig. El mètode per prendre valors de control no era fiable i “no s'havia fet cap esforç substancial per excloure l'error sistemàtic, incloent el prejudici de l'observador”.
2. “La interpretació que s'havia difuminat per l'exclusió de mesures que xocaven contra el que es buscava”. En particular, “la sang que no es degranulava era gravada però no s'incloïa en les anàlisis preparades per la publicació”. A més l'experiment a vegades fallava completament durant “períodes de varis mesos”.
3. Hi havia una insuficient “evitació de contaminació” i en una gran proporció “la font de sang per els experiments no estava controlada”.
4. L'estudi no havia revelat prèviament que “els salaris de dos dels coautors de l'article publicat van ser enganxats per contracte entre INSERM 200 i la companyia francesa Boiron et Cie”.
5. “ El fenomen descrit no és reproduïble”. Creiem que les dades experimentals s'han assentat sense cap crítica i les seves imperfeccions no s'han reportat adequadament.

En el mateix exemplar de la revista *Nature* i en un altre comentari posterior, Benveniste va ridiculitzar a l'equip de *Nature* com una “burla de la investigació científica” i va avisar a altres científics perquè no permetessin tals investigacions en els seus laboratoris. Va afirmar que tals “bruixes de Salem o persecucions del tipus McCarthy matarien la ciència”. Algunes de les seves crítiques van ser:

1. “Les adulacions es paguen a la nostra honestat; tot hi que la acusació de l'engany va ser rampant”. Per exemple, l'equip de *Nature* va sobreentendre que el finançament parcial des de la indústria homeopàtica era causa de preocupació, encara que el finançament des de la indústria –tant homeopàtica com no homeopàtica- és habitual.
2. L'equip de no-biòlegs va mostrar “amateurisme”, va fallar al tractar d'entendre “el nostre sistema biològic”, va crear una atmosfera de “sospita constant”, i el membre James Randi va fer trucs i acrobàcies com enganxar informació al sostre per evitar la seva alteració.
3. L'equip va arribar sense un pla previ i basant-se en una setmana de treball “va esborrar cinc anys del nostre treball i de 5 altres laboratoris”.
4. Els intents a cegues de l'experiment probablement van fallar degut a “controls erronis”, la excessiva càrrega de treball i el disseny experimental proposat per l'equip.
5. Benveniste va rebutjar totalment les al·legacions de l'equip sobre la poca familiaritat amb l'error de mostreig i la falta de fiabilitat dels seus valors de control.

Alguns crítics van senyalar a més que l'equip de *Nature* no va declarar conflictes d'interessos per part del Comitè per la investigació escèptica (CSICOP).

ANNEX C: ENTREVISTA A UN VETERINARI

Entrevisto a Joan Carles Serrano, veterinari des de 1998. Graduat a la Universitat Autònoma de Barcelona i actualment té una clínica veterinària juntament amb dos socis a Vilobí d'Onyar on hi fan pràctica mixta entre vaco-lleter i animals de companyia.

Del setembre de 1999 al setembre de 2000 va estar a Escòcia per fer un postgrau de nutrició animal, tot hi que va acabar fent un estudi d'investigació de les mamitis amb producció ecològica de la llet. Al tractar-se de producció ecològica, el que s'intentava trobar eren alternatives als antibiòtics, ja que per aquest tipus de producció els antibiòtics o bé estan prohibits o tenen un període de supressió en llet i carn molt llargs, quatre vegades del que seria el normal.

Una de les alternatives que va trobar va ser l'homeopatia. Va estar en un laboratori microbiològic. Primer aïllava els microbis que provocaven la mamitis en les vaques i un cop aïllats intentava provar diferents substàncies per veure quins efectes bactericides i bacteriostàtics tenien. Es va basar en l'Àloe Vera.

De tots els tests que va fer, no va treure cap conclusió respecte el seu efecte bactericida. No obstant, va trobar altres coses buscant en bibliografies, com per exemple el pròpolis, que s'extreu de les abelles, tenia efectes contra l'*Staphylococcus aureus* i algunes soques d'e coli. Tot hi això, afirma que s'ha d'anar molt en compte amb els pròpolis perquè en funció dels pòl lens amb els que es faci canvia la seva activitat bactericida o bacteriostàtica. Degut a raons econòmiques, no va poder acabar la seva investigació, ja que li hagués agradat provar-ho amb o pròpolis.

Va arribar a altres conclusions interessants com per exemple que l'únic efecte bactericida que tenia la mel és bàsicament per l'alta concentració de sucres que conté que l'únic que fa és deshidratar els bacteris.

Tot hi això, a Escòcia els animals no estaven normalment tractats amb homeopatia.

Com a veterinari creu que hi ha d'haver una predisposició per part del propietari creient que el tractament d'homeopatia funcionarà. Pot funcionar, sempre està obert a provar nous tipus de tractaments, tot hi que a la seva clínica no utilitzen l'homeopatia per tractar els seus animals.

ANNEX D: ENQUESTES A LES FARMÀCIES DE BANYOLES

Aquestes són les preguntes que vaig fer a les diferents farmàcies de Banyoles durant el mes de juliol-agost sobre la venda d'homeopatia a la ciutat.

1. Respecte al total, quants medicaments homeopàtics es venen?
2. La venda d'aquests productes va a més o a menys?
3. Es mantenen fidels a l'homeopatia aquests clients?
4. Els clients que compren productes homeopàtics, compren també medicaments convencionals per tractar la mateixa malaltia?
5. Per quines malalties venen més productes homeopàtics?
6. Hi ha alguna franja d'edat que consumeixi més productes homeopàtics que la resta?
7. Aquests medicaments els compren més els homes o les dones?
8. Porten recepta els clients per comprar aquests medicaments? En cas que no, què solen portar?
9. Quins preus tenen els medicaments homeopàtics? (Posar exemples o dels que es venen més).
10. Com a professional, què en pensa de l'homeopatia?

ANNEX E: ENQUESTA A LA POBLACIÓ DEL PLA DE L'ESTANY I COMPARATIVA DE LA MATEIXA AMB LA POBLACIÓ DE YORK, ANGLATERRA

Model de qüestionari (formulari on-line)

Aquí mostro el qüestionari que vaig enviar a la població del Pla de l'Estany per fer aquest estudi:

HOMEOPATIA

* Necessari

Sexe:

- ☐ Home
- ☐ Dona

Edat:

- ☐ >12 anys
- ☐ 12-18 anys
- ☐ 19-30 anys
- ☐ 31-45 anys
- ☐ 46-60 anys
- ☐ <60 anys

Creus que és millor la medicina tradicional o l'homeopatia? Per què? *

Entenent per medicina tradicional la medicina convencional dels nostres hospitals

2. Quants cops t'has tractat d'homeopatia? *

- ☐ Cap (Vés a la pregunta 12)
- ☐ Una vegada
- ☐ Dues vegades
- ☐ Tres vegades
- ☐ Més de tres vegades

3. Per quines causes?**4. Quina va ser la raó que et va impulsar a provar el tractament homeopàtic?****5. Quant temps va durar el tractament per la teva malaltia?**

- ☐ 1 setmana
- ☐ 2 setmanes
- ☐ 3 setmanes
- ☐ 1 mes
- ☐ Més d'un mes

6. Vas obtenir bons resultats?

- ☐ Sí
- ☐ No

7. En cas de resposta negativa, com ho vas solucionar?

- ☐ Vaig anar a un metge de medicina tradicional
- ☐ Vaig tornar al meu homeòpata i em va receptar un nou producte
- ☐ Vaig provar un altre tipus de medicina alternativa
- ☐ Altres:

8. Anteriorment a la visita de l'homeòpata, havies anat a algun metge de capçalera per aquest motiu?

- ☐ Sí
- ☐ No

9. El teu homeòpata et va explicar quins ingredients contenia el teu medicament?

- ☐ Sí
- ☐ No
- ☐ Em va donar una lleugera idea del contingut

10. Estàs satisfet amb el teu tractament amb homeopatia?

- ☐ Sí
- ☐ No
- ☐ No del tot

11. Ho recomanes?

- ☐ Sí
- ☐ No

12. No has provat l'homeopatia per què:

- ☐ No estàs normalment malalt
- ☐ Tens una malaltia concreta
- ☐ Per desconeixement
- ☐ Altres

13. En cas de necessitat o si la medicina tradicional no et funciona, estaries disposat a seguir un tractament homeopàtic? *

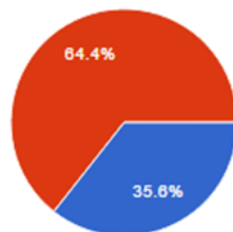
- ☐ Sí
- ☐ No

14. Tens algun familiar o conegut que hagi seguit un remei homeòpata? *

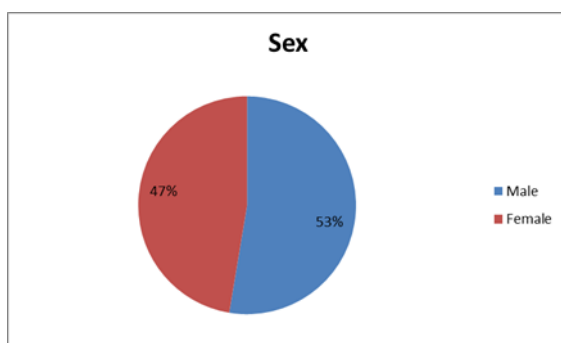
- ☐ Sí
- ☐ No

2. Recull complet de dades de l'enquesta. (Tal i com les vaig rebre, sense corregir els errors ortogràfics fets pels participants):

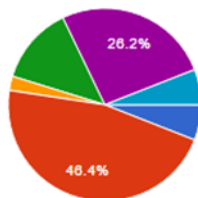
Sexe:

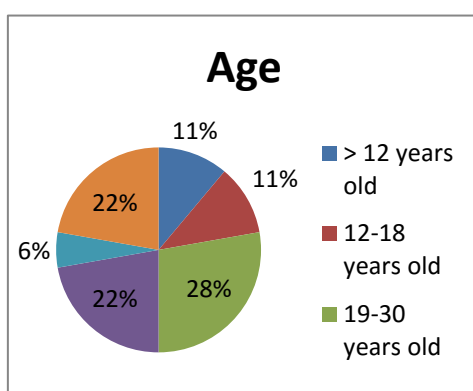
Home	36	35.6%
Dona	65	64.4%

Edat:

>12 anys	5	5%
12-18 anys	39	38.6%
19-30 anys	2	2%
31-45 anys	11	10.9%
46-60 anys	22	21.8%
<60 anys	5	5%

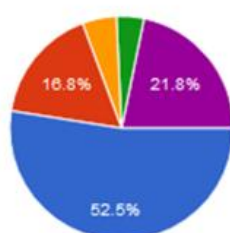
1.Creus que és millor la medicina tradicional o l'homeopatia? Per què?
La medicina natural perquè saps què es concretament i encanvi la homeopatia son uns anisets que t'han dit que t'aniran bé però no saps què hi ha.
La medicina tradicional, ja que la homeopatia no està demostrat científicament que les "boletes" continguin res. Al estar tantes vegades diluït perd la propietat (si és cert que l'efecte placebo que fan és molt fort)
Medicina tradicional.
Sempre prioritzo la homeopatia, però si el problema ho requereix passo a la medicina tradicional.
Penso que l'homeopatia és menys agressiva.
Crec que la tradicional. De fet és la que he utilitzat més freqüentment, ja que l'homeopatia no la conec, però igualment crec que la tradicional funciona més perquè l'homeopàtica la veig com més del teu cap. És a dir, crec que si tu creus que et funciona, et funciona; si no hi creus no.
La homeopatia per que utilitza recursos i remeis naturals
No considero que ni una ni l'altra siguin millors, perquè mai he pogut experimentar cap tractament homeòpata.
Tot i això, opino que, tot i que la medicina tradicional tingui alguns inconvenients i que encara hagi de continuar investigant noves cures i tractaments, ha aconseguit grans avenços.
Crec que és millor la medicina tradicional, perquè mai he experimentat la homeopatia.
Crec que no s'exclouen sinó que es complementen. L'homeopatia potser contempla la part de preveure que a vegades oblida la medicina tradicional
Medicina tradicional. No conec gaire l'homeopatia.
Depen de la situació.
Depen de perquè la vulguis.
S'ha de provar, tot depen del problema a tractar.
Depen del problema.
La medicina tradicional, perquè està més estudiada.
Medicina tradicional, ja que ofereix tractaments amb base molt més científica
Penso que haurien d'anar de bracet, són complementaries
Cap de les dues
No crec que un sigui millor que l'altre pensu que van be els dos per igual i et poden ajudar a millorar
Per algunes coses és millor la tradicional ja que l'homeopatia no aporta solucions però en altres casos és millor l'homeopatia ja que resolts els trastorns sense efectes secundaris
Considero que la medicina tradicional és sense cap dubte molt millor que l'homeopatia, ja que disposa d'unes bases científiques, a diferència de l'homeopatia que considero que és una espècie de moda.
Crec que el millor és la combinació dels dos mètodes
En certes situacions potser millor l'homeopatia que la medicina tradicional
No ho sé. Crec q l'homeopatia és més natural i menys agressiva. I q la medicina tradicional és més química.
En certes situacions potser millor l'homeopatia que la medicina tradicional
L'homeopatia ja que tot és natural.
L'homeopatia ja que tot és natural.
Crec que es millor la medicina tradicional; ja que esta basada en fets científics.

Medecina tradicional sens dubte perque la homeopatia es basa en multiples dilucions que fa que es perdi l'eficàcia del principi actiu.
No l'he provada mai per tant no puc dir quina de les dues és millor
L'homeopatia, perquè jo mateixa vaig assistir a classes i m'han aportat de gran ajuda, ja que ara no pateixo casi mai cap tipus de refredat... Costa molt que els agafi
Homeopatia. Perquè "lo similiar cura lo similar".
La tradicional perque es porta més temps utilitzant-la.
La medicina tradicional pels estudis científics que els demostren i correboren.
Homeopatia i si no funciona tradicional pero sempre primer homeopatia
Medicina tradicional, ja que es més coneguda i en tenim més informació que no pas la homeopatia.
Tradicional, perque no conec la homeopatia
La medicina tradicional. Perquè penso que està científicament mes estudiada i permet tractar malalties més greus.
La homeopatia, ja que funciona molt bé.
Depen de la situacio. En primer lloc l'homeopatia i si aquesta no arriba a tot, per desgracia hem de recorre a la tradicional.
Tradicional. Perque crec que es mes efectiva.
Crec que és millor la medicina tradicional perquè no crec que l'homeopatia funcioni.
La tradicional perque sol ser mes natural
L'homeopatia Perquè és més sa
Creo que la homeopatia, ja que fueron investigados y si se usa esta medicina es porque que determina que con poca cantidad del mismo virus que afecta a tu sistema.
Crec que és millor la medicina tradicional perquè no crec que l'homeopatia funcioni.
actualment crec més en la medicina tradicional, ja que penso que ha donat més resultats i ha estat més estudiada i demostrada, però m'agredaria que la homeopatia continués avançant fins a arribar al nivell de la medicina tradicional.
La medicina tradicional, perquè desconec la homeopatia.
Jo només he provat la tradicional, de malaltia així greu en vaig tenir encefalitis i em vaig curar per la tradicional. Per malalties molt greus crec que és millor la tradicional, en canvi per malalties com refredats o aixís crec que es pot provar l'homeopatia, però el meu germà es va tractar amb homeopatia i no li va funcionar. Per tant, em quedo amb la tradicional
La tradicional es mes segura ja que per això s'investiga i serveix per millora les enfermetats i altres sintomas, l'homeopatia com a suplement esta be pero els tractaments son molt lents .
La tradicional, perquè aquesta ja està provada i funciona
Tradicional, perquè està comprovat que funciona
Crec que és millor la medicina tradicional. Perquè està legalitzada a Espanya i és més segura ja que s'ha comprovat científicament que és efectiva.
Penso que és millor la tradicional perquè els seus efectes són més ràpids.
És millor la medicina tradicional perquè els efectes estan comprovats i recomenats. A més tenen un efecte més ràpid.
No puc opinar perquè no he provat l'homeopatia
Homeopatia, perquè no té efectes secundaris
Tradicional, perquè fins ara he fet ús de la medicina tradicional i no en tinc cap queixa.
No ho sé
La tradicional, perquè no està demostrat els resultats de la medicina alternativa
La tradicional perquè penso que és més segura en el sentit de que farà més efecte.

No ho ser ven be, depen del cas.
Són dos medicines completament diferents, no hi ha cap que sigui millor que l'altre sino que són complementaries.
La medicina tradicional per què és la que fa servir més gent i dona mes bons resultats
La medicina tradicional ja que jo he provat l'homeopatia i no m'ha funcionat
Des del meu punt de vista penso que és millor la medicina tradicional. Ja que estar demostrat científicament per la ciència. I jo em fio molt d'ella.
Es millor la tradicional, la prova es que quan no s'obtenen resultats amb la homeopatia la gent es passa a la tradicional.
La tradicional porque es mes efectiva
L'homeopatia no el provat. Ne sentit a parlar i hi ha gent que men a partat i están contents.
Crec en l'homeopatia; però reconec que en cas de malalties greus recorreria a la medicina tradicional i l'homeopatia com a complement per tal de paliar els efectes secundaris. Totes dues es poden complementar.
Ed complementària amb la tradicional.
Són complementàries.
Totes dues son necessaries. Depèn perquè ho necessitis
Depèn
Depèn
Ambdues medicines tenen aspectes bons i d'altres de discutibles. Em quedo amb els aspectes positius. La tradicional és efectiva a curt plaç i l'homeopatia no es tan agresiva i té menys efectes secundaris
La homeopatia perquè no hi ha agents químics, tot i que la majoria de la gent fa servir la medicina tradicional.
l'homeopatia
L'homeopatia és més natural però realment no sé que cura més.
La malanomenada medicina tradicional. Perquè ho hi ha estudis científics que demostrin l'efectivitat de l'homeopatia.
No. Estudis científics ho demostren
Crec que la tradicional és millor, ja que els estudis que he consultat no demostren l'efectivitat de l'homeopatia.
No m'atreveixo a respondre aquesta pregunta per respecte als professionals que les fan.
Crec que curen coses diferents i per tant no es poden comparar. Per una infecció faig servir antibiòtics(medicina tradicional), per algun mal crònic poder l'homeopatia és més útil.
No ho sé. Suposo que hi ha coses que només poden ser tractades amb la medicina tradicional (tractament oncològic, malalties infeccioses, ocasions on la necessitat d'intervenció quirúrgica és obligada,...). En altres casos l'homeopatia pot ser una mesura de prevenció per certes dolències.
la tradicional, amb la homeopatia no hi crec
Perquè el desenvolupament es basa en el mètode científic.
La Homeopatia és més tradicional que la convencional actual. Ara però, la homeopatia està també en mans de multinacionals amb tecnologia puntera. Jo crec que primer homeopatia i si cal i després, la medicina iniciada el segle passat.
Millor , no n'hi ha cap, crec que depen dels símptomes és més adient la medicina tradicional o la homeopatia
Segurament el millor seria combinar els dos tipus de medicina
Tradicional. Crec que dona més garanties perquè té una base més científica.

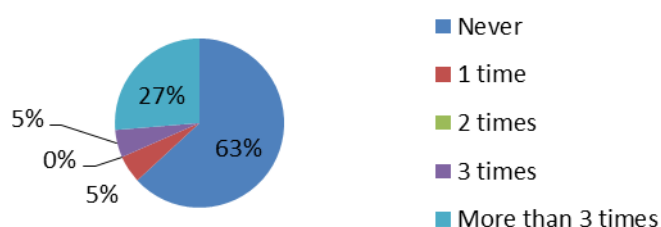
Ni millor ni pitjor, a vegades l'una i a vegades l'altra.
Bàsicament l'homeopatia no està demostrada experimentalment.
tradicional
Crec que malgrat les seves moltes mancances és millor la medicina que anomenes sense cap raó "tradicional" perquè segueix el mètode científic i, en canvi, l'homeopatia no ho fa. La medicina "tradicional" de veritat era l'anterior al segle XIX, amb algunes intuïcions bones (com el coneixement dels beneficis, sempre limitats, d'algunes herbes remeieres) i amb multitud d'errors fatals com no rentar-se les mans abans d'assistir una dona en el moment del part.
L'homeopatia, ja que no és agressiva al cos
Depèn del tipus de problema que s'hagi de tractar. Com a medicina preventiva prefereixo la homeopatia; és més, intento evitar la cortisona, els antibiòtics, antiinflamatoris, infiltracions,... I pel que fa els aliments, he deixat els làctics (tampoc estrictament) prenc beguda de soja, i no prenc, en absolut cafè, ni Coca-Cola.
La tradicional, perquè la homeopatia és una medicina lenta i depèn de quines coses no pot curar-les. La medicina tradicional és més ràpida i eficaç.
La tradicional, perquè no he provat mai l'homeopatia i la tradicional sempre m'ha anat bé.
La medicina tradicional, perquè no estic segura del que em poden donar amb l'homeopatia.
La medicina tradicional, perquè està donant molt bons resultats i és la més utilitzada en general.

2. Quants cops t'has tractat d'homeopatia?

Cap (Vés a la pregunta 12)	53	52.5%
Una vegada	17	16.8%
Dues vegades	5	5%
Tres vegades	4	4%
Més de tres vegades	22	21.8%

How many times have you been tracted by homeopathy?

Respostes obligatòries només per les persones que havien manifestat haver-se tractat alguna vegada amb homeopatia a la pregunta "2. Quants cops t'has tractat d'homeopatia?":

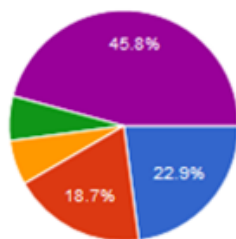
3. Per quines causes?	4. Quina va ser la raó que et va impulsar a provar el tractament homeopàtic?
Bronquitis, problemes de la pell, mal d'orella, refredats comuns, ...	Per bronquitis reiterades que cada vegada necessitaven més cortisona per superar-les.
Grip Insomni Còlics Ansietat Angines	Per recomanació mèdica
Dolor articular	Una amiga m'ho va recomanar
Ansietat	Menys danys colaterals.
Diarrees i vòmits.	No trobar solució en la medicina tradicional.
Bronquitis	La medicina tradicional no em solucionava la bronquitis.
Desànim, mal de cap	Consell d'una amiga
Per causes de sinusitis i per la pell	Per problemes a la pell
Per la tos	Evitar un medicament químic, utilitzar un producte més natural i sense efectes secundaris
Sempre que m'ha sigut possible. Malalties i lesions de tot tipus	La meva mare
Per millorar el meu estat anímic. Estava deprimida.	Me n'havien parlat molt bé, i coneixia un homeopata.
Per els grans de la cara	Perquè els tractaments són naturals
Per els grans de la cara	Perquè els tractaments són naturals
Transtorns emocionals	Experimentar els efectes d'aquesta.
Perquè estava freqüentment malalta	Perquè els meus pares es van informar i ens ho van recomanar

Grips i dolors musculars.	Per la família i el metge de capçalera.
Angines	Perque soc propensa a agafar angines així que vaig decidir començar amb el tractament homeopàtic perque es mes natural i amb els altres tractament em podria fer mes mal que be. Per exemple un antibiotic al final si el prens podria ocasionar danys al estomac en canvi amb homeopatia o pots prevenir
Mal de coll Mal de panxa Febre	Havia de prendre masses antibiotics
Sobretot refredats i mal de cap.	La meva mare me'l va recomanar.
Migranya, dolors musculars, estats de nerviosisme, dolors menstruals, problemes digestius...	Simplement com a alternativa bona a als medicaments.
Per problemes digestius i per anèmia	Per provar-ho.
Per tractar una infecció d'orina	No estava del tot segura de que fos una infecció d'orina, i no m'agrada pendre'm medicaments a la primera de canvi i sense estar-ne segura
Malalties comunes, com ara engines i problemes respiratoris, mals de coll,..	M'ho havien recomanat
Lesió esportiva	Per coineixem del tractament
Perquè gairebe no estic malalt.	
Engines	Perquè tenia engines molt sovint i no em volien donar tant d'antibiotic
Preventiu quan era petita	Els meus pares
Refredat	El fet de intentar evitar productes químics.

Ansietat, insomni, estrés etc	Coneguts meus que m'ho van recomanar
Per unes molesties en els peus	Per veure si solucionava el problema. Algu en va parlar d'un homeopata i hi vaig anar
Migranyes	Per provar si em solucionava el problema
Contractures derivades de l'esprés i l'ansietat.	No voler prendre medicaments convencionals, donat que eren estats ànims que somatitzava amb dolors.
Problemes pell. Refredar Altres...	Provar medicina alternativa
Diferents	Provar alternatives
Per paliar l'insomni.	No volia pendre el medicament comercialitzat perquè crea dependència.
Engoixa	Un conegut ens la va receptar.
Dolors articulars i encostipat	La meua parella m'ho va suggerir
afonia	oferta a la farmàcia, i per provar una alternativa
Migranya.	Una familiar em deia que a ella li anava bé.
No ho recordo, però no em va funcionar	
Per al·lèrgies, picades d'insectes.	Ja el coneixia.
dolor muscular crònic	els pocs resultats obtinguts amb la medicina tradicional
Mucositats, mal de coll.	Motius familiars.
Un amic meu metge estava estudiant homeopatia i em va proposar un medicament per millorar aspectes de cansament	El meu amic metge estudiant d'homeopatia em va animar
al·lèrgies.	m'ho van aconsellar
Refredats, angines,...	Per no acostumar el cos als antibiòtics ni abusar d'ells, ja que això fa que, a la llarga també siguin menys eficaços, a més de deteriorar el sistema immunitari
Asma (he aconseguit eliminar el pulveritzador) i estar molt millor. Càndides, ... i aspectes relacionats	Amb tractament tradicional, el problema de l'asma no millorava. Per això vaig decidir provar la homeopatia. Ara uns vint anys que em tracta un homeòpata. El tractament és més o menys lent (hom ha de tenir paciència i creure-hi una mica) i veus com et

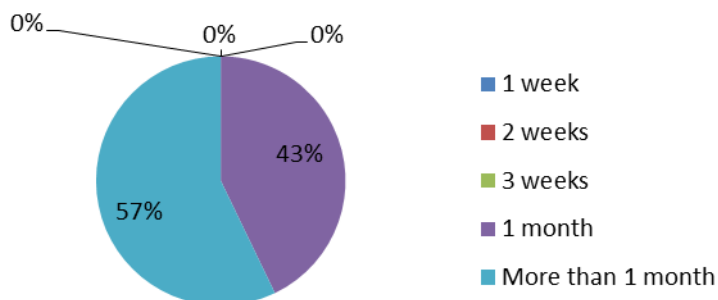
amb el funcionament del fetge, ...	van aconseguir
Perquè m'engreixava molt. Però no de grassa, sinó d'aigua. Retenia líquid. S'inflaven les cames, panxa, mans, peus... Per depurar fetge, ronyó i cremar grassa.	L'homeopata era conegut nostre

5. Quant temps va durar el tractament per la teva malaltia?

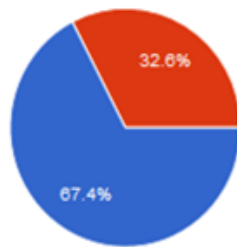

1 setmana	11	22.9%
2 setmanes	9	18.8%
3 setmanes	3	6.3%
1 mes	3	6.3%
Més d'un mes	22	45.8%

How long has the treatment against your disease last?

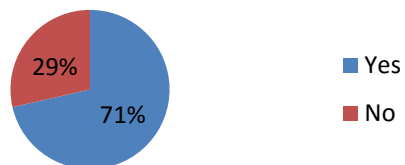

6. Vas obtenir bons resultats?

Sí 31 66%
No 15 31.9%

Did you get good results?

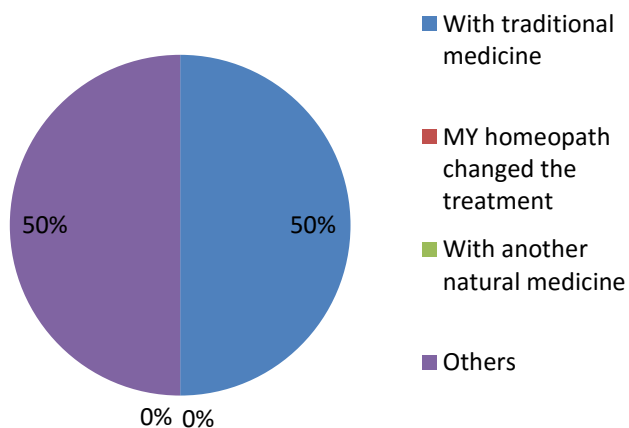
■ Yes
■ No

7. En cas de resposta negativa, com ho vas solucionar?

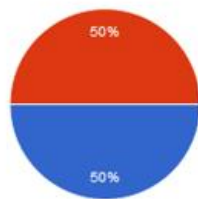
Vaig anar a un metge de medicina tradicional 11 55%
Vaig tornar al meu homeòpata i em va receptar un nou producte 1 5%
Vaig provar un altre tipus de medicina alternativa 4 20%
Un altre 4 20%

In case of negative answer, how you resolve it?

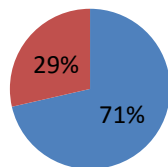
■ With traditional medicine
■ MY homeopath changed the treatment
■ With another natural medicine
■ Others

8. Anteriorment a la visita de l'homeòpata, havies anat a algun metge de capçalera per aquest motiu?

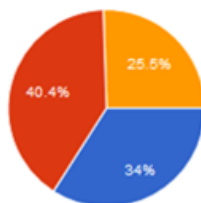
Si 24 50%
No 24 50%

Before the visit to the homeopath, had you been to any doctor?

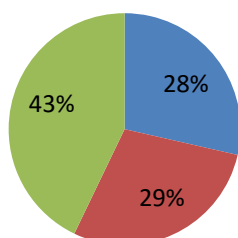
■ Yes
■ No

9. El teu homeòpata et va explicar quins ingredients contenia el teu medicament?

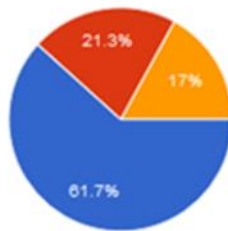
Si 16 34%
No 19 40.4%
Em va donar una lleugera idea del contingut 12 25.5%

You homeopath explained what ingredients your medicine contained?

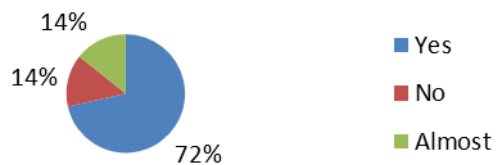
■ Yes
■ No
■ A little bit

10. Estàs satisfet amb el teu tractament amb homeopatia?

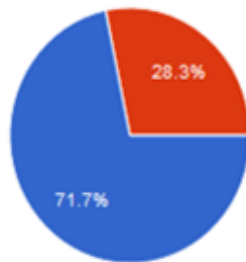

Sí	29	61.7%
No	10	21.3%
No del tot	8	17%

Are you satisfied with your homeopathy treatment?

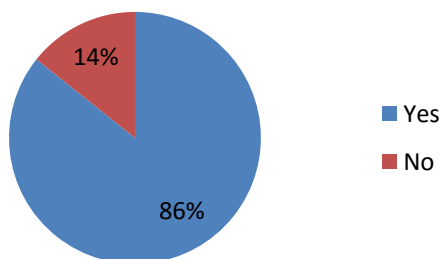

11. Ho recomanes?

Sí	33	71.7%
No	13	28.3%

Do you recommend it?

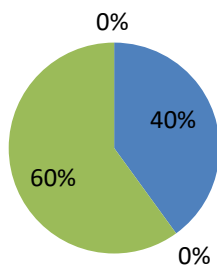

12. No has provat l'homeopatia per què:

No estàs normalment malalt	35	60.3%
Tens una malaltia concreta	1	1.7%
Per desconeixement	11	19%
Altres	11	19%

You haven't tried homeopathy because...

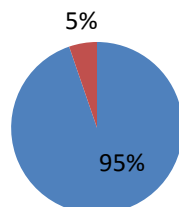
- You're not normally ill
- You have a concret disease
- It was unknown for you

13. En cas de necessitat o si la medicina tradicional no et funciona, estaries disposat a seguir un tractament homeopàtic?

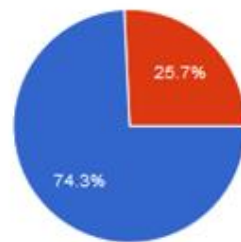

Sí	91	90.1%
No	10	9.9%

In case of necessity or if traditional medicine doesn't work, would you try a homeopathic treatment?

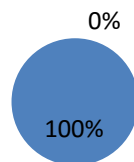

- Yes
- No

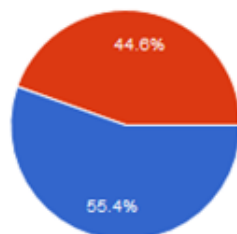
14. Tens algun familiar o conegut que hagi seguit un remei homeòpata?

Sí	75	74.3%
No	26	25.7%

Do you have any relatives or friends who have followed an homeopathic treatment?

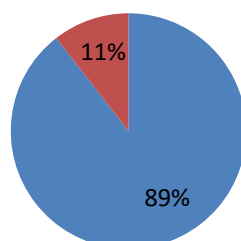

■ Yes
■ No

15. Has fet ús d'alguna altra teràpia de medicina natural?

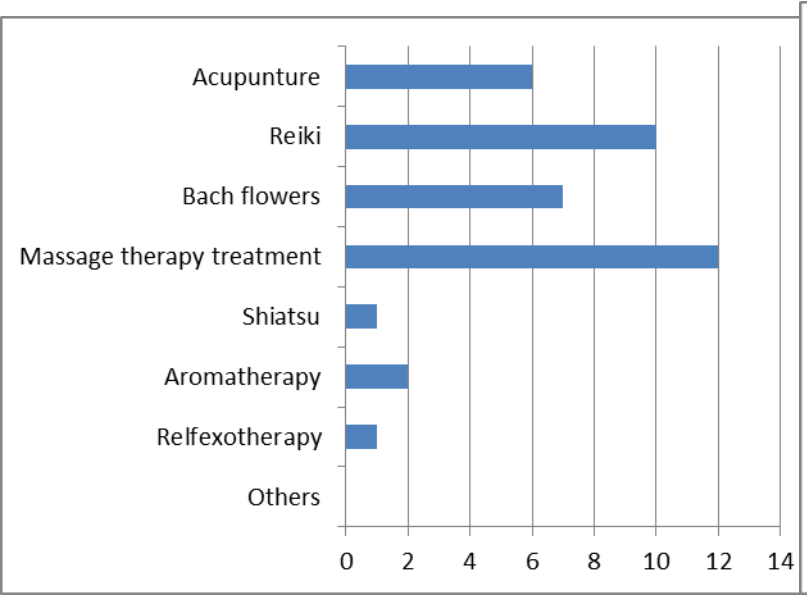
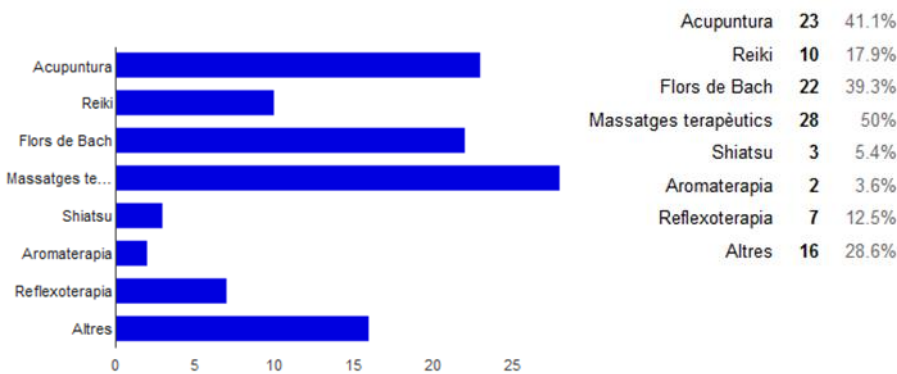
Sí	56	55.4%
No	45	44.6%

Have you used another therapy of natural medicine?

■ Yes
■ No

16. En cas afirmatiu, quina?

ANNEX F: INFORMACIÓ EXTRA DE L'HOMEOPATIA

Durant aquesta recerca, he trobat molta informació sobre l'homeopatia, ja sigui bona o dolenta. El que més he trobat, han estat entrevistes televisives o de diari a diferents professionals parlant sobre homeopatia.

Per exemple, la entrevista del diari El Mundo a Belén Crespo, directora de l'Agència Espanyola de Medicaments i Productes Sanitaris, on diu que no tots els fàrmacs homeopàtics han de demostrar eficàcia.

<http://www.elmundo.es/salud/2013/12/03/529e0579684341f76e8b4570.html?a=f7f5dcfedf6e916273ab8046d62b0052&t=1386091537>

També l'entrevista a la Farmàcia Zarco Ríos, que ha obtingut la millor puntuació en la categoria Homeopatia del Segell de Qualitat Excelfarma 2014.

<http://www.boiron.es/listado-noticias/noticias/1001286015101/entrevista-farmacia-zarco-rios.1.html>

O l'entrevista a Sonsoles Pons, veterinària especialista en homeopatia. En ella explica que amb aquesta medicina alternativa es pot tractar tot, sempre hi quan l'animal tingui energia per viure i s'endinsa en l'especialització de dermatologia veterinària i com funciona l'homeopatia en aquest camp.

<http://www.dispensariveterinari.com/blog/tag/homeopatia/>

L'entrevista a Andrés Guerrero Serrano, Homeòpata i Naturòpata, gestor dels Blogs Consulta Integral de Homeopatía y Homeópatas en el Alambre, autor de variados articles *de homeopatia*

<http://www.abchomeopatia.com/como-preparar-las-diluciones-lm/>

Per descomptat, vàries de les famoses entrevistes a JM Mulet, bioquímic del qual parlo en el meu treball, ja que està en contra de qualsevol medicina o producte natural.

<http://www.elmundo.es/comunidad-valenciana/2015/02/09/54d3b21f22601d67718b4573.html>

<http://www.lavanguardia.com/salud/20150302/54427665848/mulet-homeopatia-azucar-carro-mundo.html>

Article periodístic del diari digital vilaweb.cat que parla sobre la regularització del comerç de productes homeopàtics a l'Estat espanyol, proposat pel Ministeri de Sanitat.

<http://www.vilaweb.cat/noticia/4171090/20140206/remei-lhomeopatia.html>

Un curiós cas de l'experiència d'un periodista científic espanyol que decideix tractar-se d'homeopatia per comprovar si aquesta funciona i alhora fer un article.

<http://www.quo.es/salud/tratamiento-homeopatia-funciona>

Jeremy Sherr, homeòpata, prescriu tractaments de la sida a l'Àfrica amb homeopatia

<http://www.homeopathyforhealthinafrica.org/>

La OMS desaconsella l'ús d'homeopatia pel tractament de sida o malària.

<http://lacienciaysusdemonios.com/2009/08/21/la-oms-desaconseja-el-uso-de-la-homeopatia-para-el-tratamiento-de-sida-o-la-malaria/>